

A – Žádost o akreditaci – základní evidenční údaje (doktorské studium)							
Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze						
Součást vysoké školy	Fakulta humanitních studií					st. doba	titul
Název studijního programu	Humanitní studia	STUDPROG	P6107	3 roky	Ph.D.		
Původní název SP	-			platnost předchozí akred.	-		
Typ žádosti	udělení akreditace	prodloužení akreditace	x rozšíření akreditace:	o nový studijní obor	na instituci		
Forma studia	x prezenční	x kombinovaná	distanční	KKOV	ISCED		
Název studijního oboru (původní název studijního oboru)	Historická sociologie			6107V...	312		
Jazyk výuky	čeština						
Název studijního programu v anglickém jazyce	Humanities						
Název studijního oboru v anglickém jazyce	Historical Sociology						
Název studijního programu v českém jazyce							
Název studijního oboru v českém jazyce							
(Předpokládaný) počet přijímaných	15 (P+K)	Počet studentů k datu podání žádosti	-				
(Předpokládaný) předseda oborové rady	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.						
Garant studijního programu (návrh)	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.						
Zpracovatel návrhu	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.						
Kontaktní osoba	magdalena.foffova@fhs.cuni.cz			Kamila Klabalová, 224 491 264, kamila.klabalova@ruk.cuni.cz			
Adresa www stránky	http://fhs.cuni.cz/FHS-104.html		přístupový login a heslo		login: heslo:		
Projednáni akademickými orgány	Projednáno AS fakulty	Schváleno VR fakulty	Projednáno KR	Projednáno VR UK			
Den projednání / schválení	22. 9. 2011	29. 9. 2011	5. 3. 2012	29. 3. 2012			
Podpis Rektora			datum				

A – Žádost o akreditaci – základní evidenční údaje (doktorské studium)							
Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze						
Součást vysoké školy	Fakulta humanitních studií					st. doba	titul
Název studijního programu	Humanities		STUDPROG	P6107	3 roky	Ph.D.	
Původní název SP	-			platnost předchozí akred.	-		
Typ žádosti	udělení akreditace	prodloužení akreditace	x rozšíření akreditace:	<i>o nový studijní obor</i>	<i>na instituci</i>		
Forma studia	x prezenční	x kombinovaná	distanční	KKOV	ISCED		
Název studijního oboru (původní název studijního oboru)	Historical Sociology			6107V...	312		
Jazyk výuky	angličtina						
Název studijního programu v anglickém jazyce							
Název studijního oboru v anglickém jazyce							
Název studijního programu v českém jazyce	Humanitní studia						
Název studijního oboru v českém jazyce	Historická sociologie						
(Předpokládaný) počet přijímaných	5 (P+K)	Počet studentů k datu podání žádosti	-				
(Předpokládaný) předseda oborové rady	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.						
Garant studijního programu (návrh)	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.						
Zpracovatel návrhu	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.						
Kontaktní osoba	magdalena.foffova@fhs.cuni.cz				Kamila Klabalová, 224 491 264, kamila.klabalova@ruk.cuni.cz		
Adresa www stránky	http://fhs.cuni.cz/FHS-104.html			přístupový login a heslo	login: heslo:		
Projednáni akademickými orgány	Projednáno AS fakulty	Schváleno VR fakulty	Projednáno KR	Projednáno VR UK			
Den projednání / schválení	22. 09. 2011	29. 9. 2011	5. 3. 2012	29. 3. 2012			
Podpis Rektora				datum			

Ba – Charakteristika studijního programu / oboru

Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze
Součást vysoké školy	Fakulta humanitních studií
Název studijního programu	Humanitní studia
Název studijního oboru	Historická sociologie

Charakteristika studijního programu / oboru

V posledních čtyřech desetiletích jsme svědky toho, že se na světové odborné scéně dynamicky rozvíjí disciplína označovaná jako „historická sociologie“ nebo také jako „historická srovnávací (komparativní) sociologie“. Je to disciplína, která má své klasické autory (Weber, Elias) i významné badatelské osobnosti dneška (Eisenstadt, Tilly, Skocpol, Mann, Wallerstein). Během zmíněného období v ní bylo publikováno velké množství významných knižních titulů, přináší nové, mnohdy široce diskutovanými poznatky a myšlenky, má svou odbornou periodiku (*Journal of Historical Sociology*), odborná fóra i zastoupení v rámci Mezinárodní sociologické asociace ISA (*Working group 02 Historical and Comparative Sociology*).

Hlavními tématy soudobé historické sociologie jsou otázky sociální změny, modernizace a modernizačních procesů, civilizační analýzy, utváření států a národů, formování světového systému a globalizačních trendů, které jsou sledovány prostřednictvím rozsáhlé komparativní analýzy zahrnující širokou teritoriální perspektivu a velmi dlouhé časové intervaly. Celé předmětné pole této disciplíny se tím však zdaleka nevyčerpává. Její součástí je i řada dílčích, specifických výzkumných oblastí, mezi které patří např. problematika kolektivních mentalit, habitů a emocí, sociální paměti, historického vědomí a kulturního traumatu. Historická sociologie dnes představuje velmi rozmanitou a vnitřně diferencovanou disciplínu, která se snaží rozvíjet obecnou teorii, má řadu teorií speciálních, rozbíhá se do řady specializovaných směrů a rozvíjí výzkum i na empirické úrovni. Její studium není nějak úzce oborově orientované a není ani založeno na nějaké jedné teorii či metodě. V teoretické části je zdůrazňována multiparadigmatičnost oboru, ve výzkumné oblasti zase pluralita metodologických přístupů. Typické jsou pro ni interdisciplinární přesahy do jiných oborů, v prvé řadě do historie, ale také do antropologie, politologie a ekonomie.

V České republice má historická sociologie v současné době poměrně silnou pozici, která je dána tím, že během krátké doby zde bylo vydáno několik významných a svým způsobem i reprezentativních knižních monografií (J. Šubrt 2007, J. P. Arnason 2009, M. Havelka 2010, Šubrt – Arnason 2010, Arnason 2010), disciplína má své zastoupení v rámci Masarykovy české sociologické společnosti (*Sekce historické sociologie*), má svůj odborný časopis *Historická sociologie* (šéfredaktor B. Šalanda) spojený s rozvíjející se knižní edicí, a má také velmi dobré vazby na světovou odbornou komunitu (Arnason, W. Spohn, S. Mennell). Na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze existuje pracoviště historická sociologie, které zahájilo výuku studijního oboru historická sociologie v rámci magisterského navazujícího studia v akademickém roce 2009/2010 a v dnešní době má již své první absolventy. V roce 2011/2012 začala výuka v angličtině.

Doktorský studijní obor historické sociologie je koncipován tak, aby poskytoval kvalitní a náročnou odbornou přípravu těm, kteří se chtějí věnovat kvalifikované vědecko-výzkumné práci – a to zejména analytické a komparativní povahy – v některé z oblastí, kterými se soudobá historická sociologie zabývá. Cílem studijního programu je zajistit těmto budoucím odborníkům adekvátní pedagogickou přípravu a zároveň také přispívat k rozvoji badatelské činnosti v dané oblasti. Studijní program zajišťuje pracoviště historické sociologie na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze.

Profil absolventa studijního programu / oboru

Odborné znalosti, dovednosti a způsobilost:

Koncepce doktorského studijního programu oboru historická sociologie je navržena tak, aby poskytovala jeho absolventům odborné znalosti, dovednosti a způsobilost k výkonu jejich povolání v té míře a na té úrovni, kterou je možné považovat za odpovídající standardům uznávaným v mezinárodním měřítku (mezi členy oborové rady a vyučujícími jsou odborníci se zkušeností z významných zahraničních pracovišť). Předpokládá se, že absolventi musí disponovat důkladnou znalostí základních směrů teoretického myšlení v oblasti historické sociologie a zároveň si musí v náležitě míře a na patřičné úrovni osvojit metody výzkumné práce, aby byli schopni rozvíjet samostatnou badatelskou činnost v oblasti základního i aplikovaného výzkumu, a to jak na akademických pracovištích (univerzity, ústavy), tak i mimo akademickou sféru (agentury, úřady, státní a vzdělávací instituce).

Teoretické a odborné znalosti:

Základní problematika historické sociologie je spojena s tématy dlouhodobých sociálních procesů a trendů, modernizace a sociální změny, globalizačních tendencí a vlivů, integračních a dezintegračních procesů, vztahů kontinuity a diskontinuity, náboženské a kulturní plurality, propojování globálního a lokálního, identifikace šancí a rizik sociálního vývoje, analýzou konfliktních situací a možností jejich překonávání. Absolventi tohoto typu studia musí dokázat uvažovat o nejrůznějších společenských jevech, problémech a tématech v širších historických i teritoriálních souvislostech. Doktorské studium nevychází v oblasti teorie z nějaké jedné školy či směru historicko-sociologického myšlení, nýbrž respektuje skutečnost, že tato disciplína byla a v současné době stále je multiparadigmatická. Absolventi doktorského studia musí být nejen dobře obeznámeni se základními školami, směry a paradigmaty teoretického myšlení v dané oblasti, ale musí navíc disponovat hlubším porozuměním a vzhledem do základních metateoretických předpokladů, problémů a teoretických dilemat, která jsou v jednotlivých koncepcích explicitně či implicitně obsažena.

Metodologické znalosti:

Absolvent doktorského studijního oboru historické sociologie je připraven na to, že bude samostatně realizovat vlastní výzkumnou činnost historicko-sociologické povahy. Zná základní pravidla vědecké práce a je seznámen se zásadami vědecké etiky. Musí být schopen sestavovat a řídit odborné projekty, shromažďovat a vyhodnocovat specializované poznatky, analyzovat data a informace kvantitativní i kvalitativní povahy, vytvářet zprávy, expertizy, posudky a odborné studie. Předpokladem toho je důkladné osvojení výzkumné metodologie, a to jak kvantitativní, tak i kvalitativní povahy.

Dovednosti nezbytné pro vědeckou práci:

Absolvent doktorského studijního oboru historické sociologie je kvalifikován pro vědeckou a výzkumnou práci. Má přehled o dosavadním stavu bádání, umí formulovat vědecké hypotézy a výzkumné otázky, je schopen přistupovat ke zkoumaným problémům kriticky, fundovaně a tvořivě. Má dovednosti potřebné k prezentování získaných poznatků, a to jak pro užší odborné publikum, tak i pro širší zainteresovanou veřejnost. Je schopen zapojit se do domácí i mezinárodní odborné diskuse a spolupráce, publikovat v respektovaných časopisech a knižních publikacích.

Jazykové kompetence: Absolvent zvládá některý ze světových jazyků na takové úrovni, která mu umožňuje podílet se na mezinárodních vědeckých aktivitách. Má zkušenosti z mezinárodních vědeckých konferencí a je schopen napsat odborný text v cizím jazyce.

Profese a instituce, kde absolvent může uplatnit získané vzdělání:

Absolvent má předpoklady pro profesní uplatnění jak v akademické sféře, tj. na vysokoškolských pracovištích a ve výzkumných ústavech, tak v mimoakademické sféře.

Veřejné a soukromé vzdělávací a výzkumné instituce: Absolventi mohou nalézt uplatnění ve všech vzdělávacích a výzkumných institucích, ve kterých lze využít kvalitní znalost širšího společenskovědního základu a speciální znalost historicko-sociologické problematiky. Mohou působit na veřejných a soukromých středních a vysokých školách a uplatnit se i v rámci celoživotního vzdělávání.

Ostatní: Absolventi se díky nabytým znalostem, dovednostem a kompetencím mohou dobře uplatnit v mimoakademické sféře, konkrétně ve státní správě a samosprávě, nevládních organizacích, agenturách, poradenských firmách, kulturních organizacích a médiích.

Charakteristika změny od předchozí akreditace

Studijní obor nebyl dosud akreditován.

Adresa www stránky s dosud platnou verzí žádosti o akreditaci / kontaktní osoba

-
magdalena.foffova@fhs.cuni.cz

Informační a technické zabezpečení studijního programu

Doktorský studijní obor bude zajišťován po materiální, technické a administrativní stránce Fakultou humanitních studií UK. Fakulta poskytuje oboru špičkové technické zázemí a služby zavedeného administrativního aparátu. Studenti mohou využívat Knihovnu společenských věd T. G. Masaryka v areálu UK v Praze - Jinonicích, speciální knihovnu oboru historické sociologie, ostatní dílčí knihovny UK, Národní knihovnu i další pražské odborné knihovny. V prostorách UK se nacházejí počítačové učebny, kde je připojení na internet, odborný software, tiskárny i další zařízení, a k dispozici je také bezdrátové wifi připojení.

Studenti používají:

- a) SIS UK (studijní informační systém Univerzity Karlovy), kde je pravidelně uváděna nabídka předmětů, jejich sylabus, anotace a studijní materiály.
- b) Informační systém podpory studia Moodle v rámci FHS UK, kde jsou uveřejněny další informace vztahující se k probíhajícím předmětům a studijní materiály, je zde i možnost odevzdávání prací, jejich opravování a hodnocení - to vše umožňuje kontrolu studia a kontakt katedry i sekretariátu doktorského studia zejména se studenty v kombinované formě.
- c) Webové stránky pracoviště historické sociologie FHS UK, kde jsou pravidelně zveřejňovány aktuální informace o dění na pracovišti, projektech, nových volitelných předmětech apod.

Bb – Doktorský studijní program / obor a témata disertačních prací

Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze
Součást vysoké školy	Fakulta humanitních studií
Název studijního programu	Humanitní studia
Název studijního oboru	Historická sociologie

Vstupní požadavky

Uchazeč musí mít dokončené vysokoškolské vzdělání magisterského stupně. Nejvhodnějšími obory jsou: sociologie, historie, politologie, antropologie, kulturologie, religionistika, ekonomie, mezinárodní vztahy. Uchazeč musí při přijímacím řízení prokázat vyhraněný badatelský zájem o historickou sociologii a adekvátní znalost z oblasti teorie a metodologie.

Při přijímacích zkouškách uchazeč předloží ideový projekt disertační práce obsahující teoretická východiska, výzkumné otázky, resp. hypotézy, návrh metodologického řešení a seznam základní literatury k tématu. Je doporučeno předložit rovněž návrh školitele. Ústní část přijímací zkoušky se skládá z rozpravy nad projektem disertační práce a z ověření základních předpokladů pro studium oboru.

Studijní předměty/tematické okruhy**I. Povinné části studijního plánu**

a) Nejdůležitější komponentou studijního plánu je systematická tvůrčí vědecká práce na tématu disertační práce. Téma disertační práce vychází z vědeckovýzkumného zaměření doktorského oboru historická sociologie a je stanoveno po dohodě studenta se školitelem. Disertační práce obsahuje kritickou analýzu a vyhodnocení dosavadního bádání v daném předmětném poli a původní výsledky vlastní vědecké práce uchazeče. Student doktorského studia přispívá zpracováním tématu inovativním způsobem k rozvoji oboru.

b) Absolvování povinných a povinně volitelných předmětů.

Student musí získat atestaci z cizího světového jazyka, ze čtyř povinných a jednoho povinně volitelného předmětu.

Povinné předměty:

Název předmětu	Rozsah	Způsob zakončení	Přednášející
Teoretické koncepty historické sociologie	2 semestry	zkouška	prof. J. P. Arnason, prof. Havelka, doc. J. Šubrt doc. J. Horský
Metody a techniky badatelské práce v oblasti historické sociologie	2 semestry	zkouška	prof. M. Lenderová, M. Blaive, Ph.D. prof. H. Jeřábek, J. Šafr, Ph.D.
Doktorský seminář I, II	2 semestry	zápočet	N. Maslowski, Ph.D. doc. J. Šubrt
Cizí světový jazyk		zkouška	kolektiv

Povinně volitelné předměty:

Ze tří specializačních předmětů student povinně volí jeden.

Název předmětu	Rozsah	Způsob zakončení	Přednášející
Kultura a každodennost v historicko-sociologické perspektivě	1 semestr	zkouška	doc. B. Šalanda
Politika, moc a mezinárodní vztahy v historicko-sociologické perspektivě	1 semestr	zkouška	N. Maslowski, Ph.D.
Modernizace a modernizační procesy	1 semestr	zkouška	doc. J. Šubrt

Povinné předměty doktorského studijního oboru se nepřekrývají s předcházejícím navazujícím magisterským studijním oborem historická sociologie, ani s dalšími studijními obory realizovanými na FHS nebo dalších fakultách UK.

Součástí studijních povinností každého studenta doktorského studia je – vedle získání požadovaných atestací – také splnění dalších požadavků, které jsou specifikovány v individuálních ročních studijních plánech. V těchto plánech je stanoveno, jaké jsou studentovy povinnosti, pokud jde o jeho projektové, publikační, konferenční a výukové aktivity.

II. Doporučené části rámcového studijního programu

a) Studenti mohou absolvovat předměty rozšiřující jejich znalosti o tématech, ke kterým směřuje jejich disertační práce. Výběr provádějí po konzultaci se školitelem z nabídky Fakulty humanitních studií nebo jiných fakult UK, případně jiných vysokých škol.

b) Absolvování studijní nebo výzkumné stáže na zahraniční univerzitě nebo ve výzkumném ústavu, který se zabývá tématem studentovy disertační práce.

c) Podíl na řešení výzkumných projektů pracoviště historické sociologie FHS UK.

Tyto doporučené části budou zahrnuty do individuálního studijního plánu podle potřeby studentova vzdělávání, jeho zájmu a po společné dohodě mezi studentem a školitelem.

Vědecko-výzkumné tematické okruhy, z nichž lze volit témata disertační práce

Disertační práce studentů doktorského studia historické sociologie by měly směřovat především do některého z následujících tematických okruhů:

- Modernizace, modernizační procesy a jejich jednotlivé aspekty
- Srovnávací civilizační analýza, kulturní a náboženská pluralita
- Formování států a národů
- Politika, moc a mezinárodní vztahy v historicko-sociologické perspektivě
- Globalizace, globalizační tendence, světový systém
- Kultura a každodennost v historicko-sociologické perspektivě
- Kolektivní paměť a historické vědomí
- Teoretické problémy soudobé historické sociologie, teorie sociální změny

Další povinnosti

Student doktorského studia historické sociologie v rámci svého ISP:

- prezentuje a diskutuje projekt své disertační práce v rámci doktorských seminářů I, II;
- vypracuje a obhájí realizační projekt disertační práce před komisí složenou z členů oborové rady, školitelů a vyučujících;
- na konci každého roku studia předloží písemnou zprávu o vykonaných zkouškách a dalších studijních povinnostech a o postupu při psaní disertační práce;
- má minimálně jednu účast na mezinárodní konferenci s příspěvkem na téma disertační práce;
- má minimálně dvě publikace z výsledků disertační práce uveřejněné nebo přijaté k uveřejnění v recenzovaných odborných časopisech nebo kolektivních monografiích.

Státní doktorská zkouška

Studium se řádně ukončuje státní doktorskou zkouškou a obhajobou disertační práce, kterými se prokazuje schopnost a připravenost k samostatné odborné vědecké činnosti. Disertační práce musí obsahovat původní a uveřejněné výsledky nebo výsledky přijaté k uveřejnění. Státní doktorská zkouška ověřuje úroveň teoretických a metodologických znalostí získaných v průběhu studia, předložení a obhajoba disertační práce doloží schopnosti studenta vědecky pracovat.

Charakteristika státní doktorské zkoušky

Státní doktorská zkouška se skládá z několika typů otázek. První prověřuje teoretické znalosti, druhá metodologické znalosti, třetí se týká specializačního předmětu. Témata otázek odpovídají tematickým okruhům absolvovaných studijních předmětů.

Charakteristika obhajoby disertační práce

Při obhajobě disertační práce student dokazuje průkaznost a závažnost původních vlastních zjištění, které disertace obsahuje. Student seznámí komisi s tématem a cílem práce, řešenými problémy, použitými metodami řešení, získanými výsledky a doporučeními. Slovním projevem doplněným vizuální prezentací prokáže schopnost jasně, věcně a stručně formulovat obsah a výsledky své práce, schopnost kritické analýzy, vyhodnocení a syntézy nových a komplexních myšlenek. V rozpravě se členy zkušební komise hájí zvolené postupy, teoretický rámec i závěry disertační práce.

Návrh témat disertačních prací

Navrhovaná témata disertačních prací jsou uvedena v obecné, rámcové podobě. V jednotlivých projektech disertačních prací budou tato témata specifikována a převedena do konkrétní podoby.

- Teorie sociální změny, její současné podoby a problémy
- Vývoj a proměny modernizační teorie
- Komparativní analýza modernizačních procesů a jejich jednotlivých aspektů
- Soudobý kapitalismus, varianty jeho vývoje a fungování
- Komparativní analýza industrialismu a postindustrialismu
- Historický vývoj, podoby a projevy racionality a racionalizace
- Srovnávací civilizační analýza z hlediska kulturní a náboženské plurality
- Historicko-sociologická analýza formování států a národů
- Geneze a vývoj občanské společnosti
- Moderní demokracie a aspekty jejich vývoje z hlediska historické sociologie
- Totalitarismus, teorie a konkrétní zkušenosti
- Podoby a proměny sociálních konfliktů
- Politika a moc v historicko-sociologickém pohledu
- Historicko-sociologická analýza mezinárodních vztahů
- Globalizace a světový systém, vývoj a perspektivy
- Historická srovnávací sociologie Evropy
- Kultura a každodennost v historicko-sociologické perspektivě
- Sociálněhistorický vývoj v oblasti zábavy, sportu a volného času
- K otázce vztahu mezi malými a velkými dějinami
- Problematika elit, vůdců a velkých osobností z hlediska historické sociologie
- Kolektivní paměť a historické vědomí

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku	
Název studijního předmětu	Teoretické koncepce historické sociologie
Způsob zakončení	Zkouška
Další požadavky na studenta	
Přednášející	prof. Dr. phil. Jóhann Páll Arnason; prof. PhDr. Miloš Havelka CSc.; doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.; doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.
Stručná anotace předmětu / tématického bloku	<p>Předmět je věnován základním problémům, které jsou diskutovány v teoretických koncepcích historické sociologie. Výuka respektuje skutečnost, že historická sociologie je multiparadigmatickou disciplínou s interdisciplinárními přesahy. Předmět je koncipován tak, aby absolventi doktorského studia byli nejen dobře obeznámeni se základními školami, směry a paradigmaty teoretického myšlení, ale aby navíc disponovali hlubším porozuměním a vzhledem do základních metateoretických předpokladů, problémů a teoretických dilemat, jež jsou v koncepcích historické sociologie explicitně či implicitně obsaženy.</p> <p>Osnova kursu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Diskuse o předmětu historické sociologie, interdisciplinarita, vztah historie a sociologie (Abrams, Skocpol, Delanty) 2) Školy, směry a paradigmaty historické sociologie (Smith, Spohn) 3) Základní teoretická dilemata historické sociologie: pozitivismus a antipozitivismus, jednání a struktura, mikro a makrosociologie, konsenzus a konflikt (Wallerstein, Collins) 4) Teoretické dědictví zakladatelů oboru a jeho soudobá recepce (Marx, Weber, Durkheim, Sombart) 5) Historická sociologie vědění a kultury (Weber, Mannheim, Tenbruck) 6) Soudobá srovnávací historická sociologie (Moore, Skocpol, Tilly, Mann) 7) Teorie civilizačního procesu, psychogeneze a sociogeneze (Elias, Mennell) 8) Teorie světového systému a globalizace (Wallerstein) 9) Civilizační komparativní analýza (Eisenstadt, Krejčí) 10) Teorie sociální změny (Sztompka)
Základní odborná literatura	<p>V následujícím seznamu uvádíme pouze knihy přehledového charakteru.</p> <p>ABRAMS, P. <i>Historical Sociology</i>. Somerset: Open Books, 1981.</p> <p>ARJOMAND, S. – TIRYAKIAN, E. (eds.). <i>Rethinking Civilizational Analysis</i>. London: Sage, 2004. ISBN 978-1-4129-0183-3.</p> <p>ARNASON, J. P. <i>Civilizations in Dispute: Historical Questions and Theoretical Traditions</i>. Leiden: Brill, 2003. ISBN 978-90-04-13282-5.</p> <p>ARNASON, J. P. <i>Historicko-sociologické eseje</i>. Praha: Sociologické nakladatelství, 2010. ISBN 978-80-7419-027-8.</p> <p>DELANTY, G. (ed.). <i>Handbook of Historical Sociology</i>. London: Sage, 2003. ISBN 978-0-7619-7173-3.</p> <p>HAVELKA, M. <i>Historická sociologie vědění</i>. Brno: CDK, 2010. ISBN 978-80-7380-061-1.</p> <p>SKOCPOL, T. <i>Vision and Method in Historical Sociology</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 1984. ISBN 978-0-521-29724-0.</p> <p>SMITH, D. <i>The Rise of Historical Sociology</i>. Cambridge: Polity Press, 1991. ISBN 978-0-7456-0436-7.</p> <p>ŠUBRT, J. (ed). <i>Historická sociologie. Teorie dlouhodobých vývojových procesů</i>. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-061-1.</p>
Doporučená odborná literatura	<p>Součástí doporučené literatury jsou základní díla jednotlivých probíraných autorů.</p>

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku

Název studijního předmětu	Metody a techniky badatelské práce v oblasti historické sociologie
Způsob zakončení	Zkouška
Další požadavky na studenta	
Přednášející	
	D.E.A. Muriel Blaive, Ph.D.; prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc.; prof. PhDr. Hynek Jeřábek, CSc.; PhDr. Jiří Šafr, Ph.D.
Stručná anotace předmětu / tématického bloku	
	<p>Předmět vede posluchače k tomu, aby byli schopni na odpovídající odborné úrovni samostatně realizovat vlastní výzkumnou činnost historicko-sociologické povahy. Historická sociologie není disciplínou, která by byla založena na jedné výzkumné metodě, nýbrž se v ní – v závislosti na předmětu zkoumání – uplatňují různé metodologické přístupy. V rámci předmětu jsou probírány metody historické a sociologické badatelské práce, které vycházejí jak z kvantitativní, tak i kvalitativní metodologie.</p> <p>Osnova kursu:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Teorie a metoda, pravidla vědecké práce, vědecká etika2) Historie a narativita, oral history3) Biografický přístup4) Kvalitativní metodologie a grounded theory5) „Řemeslo“ historika6) Archivy, práce s archivními materiály a daty7) Kvantitativní analýza dat8) Diskursivní analýza9) Case studies10) Smišená metodologie
Základní odborná literatura	
	<p>CRESWELL, J. W. <i>Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing among Five Approaches</i>. Thousand Oaks: Sage, 2007. ISBN 978-1-4129-1606-6.</p> <p>DENZIN, N. K. – LINCOLN, Y. S. (eds.). <i>Strategies of Qualitative Inquiry</i>. Thousand Oaks: Sage, 2007. ISBN 978-1-4129-5756-4.</p> <p>DISMAN, M. <i>Jak se vyrábí sociologická znalost</i>. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 978-80-246-0139-7.</p> <p>HENDL, J. <i>Přehled statistických metod zpracování dat</i>. Praha: Portál, 2006. ISBN 978-80-7367-482-3.</p> <p>ROBERTS, B. <i>Biographical Research</i>. Buckingham: Open University Press, 2002. ISBN 978-0-335-20286-7.</p> <p>SILVERMAN, D. <i>Interpreting Qualitative Data</i>. London: Sage, 2001. ISBN 978-0-7619-6865-8.</p> <p>STRAUSS, A. L. – CORBINOVÁ, J. <i>Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie</i>. Brno: Sdružení Podané ruce, 1999.</p> <p>VANĚK, M. a kol. <i>Naslouchat hlasům paměti</i>. Praha: ÚSD AV ČR, 2007. ISBN 978-80-7285-089-1.</p> <p>WODAK, R. – MEYER, G. (eds.). <i>Critical discourse analysis</i>. London: Sage, 2002. ISBN 978-0-7619-6154-3.</p> <p>YIN, R. K. <i>Case study research: design and methods</i>. London: Sage Publications, 2003. ISBN 978-0-7619-2553-8.</p>
Doporučená odborná literatura	

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku	
Název studijního předmětu	Doktorský seminář I, II
Způsob zakončení	Zkouška
Další požadavky na studenta	
Přednášející	D.E.A. Nicolas Maslowski, Ph.D.; doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.
Stručná anotace předmětu / tématického bloku	Úvodní setkání v rámci semináře budou věnována metodologickým otázkám obecného rázu, dále pak budou jednotliví studenti předkládat a diskutovat své projekty (před tím, než budou postoupeny ke schválení oborové radě) a také prezentovat výsledky svého doktorského výzkumu (ústní i psanou formou). Doktorské projekty a výsledky výzkumu budou diskutovány na semináři způsobem, který by měl studentům přinést kritickou zpětnou vazbu, posilovat jejich prezentační a argumentační schopnosti a pomáhat při nalézání řešení zkoumaných problémů. Program seminářů obohatí přednášky a diskuse s domácími a zahraničními odborníky.
Základní odborná literatura	<p>KRATHWOHL, D. R. <i>Methods of Educational and Social Science Research: The Logic of Methods</i>. Long Grove: Waveland Press, 2009. ISBN 978-1-57766-576-2.</p> <p>FOWLER, F. J. (ed.). <i>Survey Research Methods (Applied Social Research Methods)</i>. London: Sage Publications, 2008. ISBN 978-1-4129-5841-7.</p> <p>JUPP, V. (ed.). <i>The SAGE Dictionary of Social Research Methods</i>, Newbury Park: Pine Forge Press, 2006. ISBN 978-0-7619-6298-4.</p> <p>WEYERS, J. – McMILLAN, K. <i>How to Write Dissertations and Project Reports</i>, Upper Saddle River: Prentice Hall, 2010. ISBN 978-0-273-72693-7.</p>
Doporučená odborná literatura	

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku	
Název studijního předmětu	Politika, moc a mezinárodní vztahy v historicko-sociologické perspektivě
Způsob zakončení	Zkouška
Další požadavky na studenta	
Přednášející	D.E.A. Nicolas Maslowski, Ph.D.
Stručná anotace předmětu / tématického bloku	<p>Kurs seznamuje se základními proměnami politiky a politické teorie v kontextu historických procesů. Akcent je položen na reflexi historicity a kontextuality politických forem. Studenti si v rámci kursu osvojí znalost teoretických předpokladů, na kterých je historicko-sociologický pohled na politiku, moc a mezinárodní vztahy založen, seznámí se se základními koncepcemi, jež jsou pro danou oblast relevantní a naučí se nazírat a analyzovat reálné politické jevy a události jejich prizmatem.</p> <p>Osnova kursu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Politika – pokus o dynamickou definici pojmu 2) Politika a sektoriální diferenciací dělby práce v dějinách 3) Transformace organizačních struktur politiky 4) Paradigmatické debaty a tematizace dějin 5) Vznik moderního státu a jeho vliv na politické jednání, národní stát 6) Historická konstrukce národů a občanství a jejich teoretické uchopení 7) Konstruktivistická kritika realismu v mezinárodních vztazích. 8) Historická sociologie a konstruktivismus: dialog a perspektivy. 9) Struktura, proces, jednotky a systém: je integrovaný model možný? 10) Světový systém, globalizační tendence a mezinárodní vztahy
Základní odborná literatura	<p>BADIE, B. – BIRNBAUM, P. <i>The Sociology of the State</i>. Chicago: University Of Chicago Press, 1983.</p> <p>BIRNBAUM, P. <i>States and Collective Action: The European Experience</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 1988.</p> <p>BOLTANSKI, L. – THÉVENOT, L. <i>On Justification: Economies of Worth</i> (Princeton Studies in Cultural Sociology). Princeton: Princeton University Press, 2006. ISBN 978-0-691-12516-9.</p> <p>BOLTANSKI, L. <i>L'amour et la justice comme compétences. Trois essais de la sociologie de l'action</i>. Paris: Editions Métailié, 1990. ISBN 978-2-86424-083-9.</p> <p>BOZARSLAN, H. <i>Violence in the Middle East: From Political Struggle to Self-Sacrifice</i>. Princeton: Markus Wiener Publishers, 2004. ISBN 978-1-55876-308-1.</p> <p>BUZAN, B. – LITTLE, R. <i>International Systems in World History: Remaking the Study of International Relations</i>. Oxford: Oxford University Press, 2000. ISBN 978-0-19-878065-6.</p> <p>GELLNER, E. <i>Národy a nacionalismus</i>. Praha: Hřibál, 1993.</p> <p>HOBDEN, S. – HOBSON, J. <i>Historical Sociology of International Relations</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 2002. ISBN 978-0-521-80870-5.</p> <p>HOBDEN, S. <i>International Relations and Historical Sociology: Breaking Down Boundaries</i> (Routledge Advances in International Relations and Global Politics). London: Routledge, 1998. ISBN 978-0-415-18539-4.</p> <p>THÉVENOT, L. <i>L'action au pluriel, Sociologie des régimes d'engagement</i>. Paris: Éditions La Découverte, 2006. ISBN 978-2-7071-4640-3.</p>
Doporučená odborná literatura	

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku	
Název studijního předmětu	Kultura a každodennost v historicko-sociologické perspektivě
Způsob zakončení	Zkouška
Další požadavky na studenta	
Přednášející	
	doc. PhDr. Bohuslav Šalanda, CSc.
Stručná anotace předmětu / tématického bloku	
	<p>Studijní předmět seznámí studenty se základními badatelskými a teoretickými přístupy, jež se uplatňují v historicko-sociologickém zkoumání kultury a každodennosti. Důraz při tom bude položen na pokročilý analytický vhled do zkoumaných problémů a na historicko-komparativní perspektivu. Za aktivní účasti studujících doktorského studia se kurz zaměří na taková témata, jaká představují koncepty expresivních, komunikačních a performativních forem, technik, praxe, rutiny, procedur, habitů, sociální a kulturní manifestace. Budou rovněž probírány historické příklady studia každodennosti určitých sociálních skupin, tříd a vrstev. Zvláštní pozornost bude věnována vývoji sociokulturních aspektů konsumerismu a materiální kultury.</p> <p>Osnova kursu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Proměny každodennosti v interdisciplinární perspektivě. Historické sociologie, sociokulturní antropologie, historiografie apod. 2) Specifičnost historicko-sociologického přístupu k dané badatelské oblasti. Marcel Mauss, Norbert Elias, Peter Burke a další. 3) Performativní, dramaturgický a ritualistický přístup. Např. Erving Goffmann, Victor Turner, Eric W. Rothenbuhler. 4) Historické proměny expresivních forem každodennosti: stereotypy, rutiny, zvyky, obyčeje, rituály. 5) Konfigurace a segmenty každodenního života. Georg Simmel. 6) Sémologie každodenního života. Přínos Rollanda Barthesa. Sociosemiotika se zaměřením na vytváření významu sociálního prostoru. Místa a ne-místa podle Marca Augeho. 7) Vývoj masové a konzumní kultury. 8) Mcdonaldizace a disneyifikace společnosti. 9) Vývoj materiální kultury. Materialita ve společnosti a kultuře. 10) Proměny každodennost jednotlivých sociálních skupin, tříd a vrstev.
Základní odborná literatura	
	<p>ALEXANDER, B. <i>Victor Turner Revisited: Ritual as Social Change</i>. Atlanta: Scholars Press, 1991. ISBN 978-1-55540-601-1.</p> <p>APPADURAI, A. (ed.). <i>The Social Life of Things</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 1986. ISBN 978-0-521-35726-5.</p> <p>ATTFIELD, J. <i>Wild Things: The Material Cultures of Everyday Life</i>. Oxford: Berg, 2000. ISBN 978-1-85973-369-1.</p> <p>de CERTEAU, M. <i>The Practice of Everyday Life</i>. Berkeley – Los Angeles – London: University of California Press, 1984. ISBN 978-0-520-04750-1.</p> <p>CORRIGAN, P. <i>The Sociology of Consumption: An Introduction</i>. London: Sage, 1997. ISBN 978-0-7619-5011-0.</p> <p>DANT, T. <i>Material Culture in Social World: Values, Activities, Lifestyles</i>. Buckingham: Open University Press, 1999. ISBN 978-0-335-19821-4.</p> <p>FEATHERSTONE, M. <i>Consumer Culture and Postmodernism</i>. London: Sage, 1991. ISBN 978-1-4129-1014-9.</p> <p>FISKE, J. <i>Understanding Popular Culture</i>. London: Unwyn Hyman, 1989. ISBN 978-0-415-07876-4.</p> <p>GARDINER, M. <i>Critiques of Everyday Life</i>. London: Routledge, 2000. ISBN 978-0-415-11314-4.</p> <p>LEFEBRE, H. <i>Critique of Everyday Life</i>. London and New York: Verso, 1991. ISBN 978-0-86091-340-5.</p> <p>MILLER, D. <i>Material Culture and Mass Consumption</i>. Oxford: Blackwell, 1997. ISBN 978-0-631-15605-5.</p> <p>ROTHENBUHLER, E. W. <i>Ritual Communication. From Everyday Conversation to Mediated Ceremony</i>. London: Sage, 1998. ISBN 978-0-7619-1587-4.</p> <p>TILLEY, Ch. – KEANE, W. – KUCHLER S. – FOGDEN, S. (eds.). <i>Handbook of Material Culture</i>. London: Sage, 2006. ISBN 978-1-4129-0039-3.</p> <p>URRY, J. <i>Consuming Places</i>. London: Routledge, 1995. ISBN 978-0-415-11311-3.</p>
Doporučená odborná literatura	
	Součástí doporučené literatury jsou základní díla jednotlivých probíraných autorů.

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku	
Název studijního předmětu	Modernizace a modernizační procesy
Způsob zakončení	Zkouška
Další požadavky na studenta	
Přednášející	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.
Stručná anotace předmětu / tématického bloku	<p>Modernizace je jedním z klíčových témat, kterými se soudobá historická sociologie zabývá. Koncept modernizace bývá explicitním či implicitním předpokladem mnoha badatelských přístupů, s nimiž se v tomto oboru setkáváme. Počátky teorie modernizace jsou spojeny s dějinami klasické sociologie. Významně se tato teorie rozvinula v období po druhé světové válce. Od té doby prošla několika fázemi a vedla k tvorbě řady různorodých koncepcí. Tvorba těchto koncepcí je spojena s konkrétním historickým vývojem a má i významné politické souvislosti.</p> <p>Osnova kursu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ambivalence modernity (Marx, Weber, Simmel, Horkheimer, Adorno) 2) Modernismus, antimodernismus, postmodernismus, neomodernismus (Alexander, Martinelli, Knöbl) 3) Modernizace v perspektivě systémové teorie (Parsons, Luhmann) 4) Modernizace, moc, násilí, disciplína a dohled (Foucault, Giddens) 5) Modernizace, racionalita, nacionalismus a občanská společnost v díle Ernesta Gellnera 6) Modernita a totalitarismus (Arendtová, Popper, Baumann) 7) Proměnlivé „diagnózy“ soudobých společností (Aron, Bell, Toffler, Castells) 8) Postmoderna a druhá moderna (Lyotard, Maffesoli, Latour, Beck) 9) Globalizace a rizika (Wallerstein, Bauman, Beck, Giddens) 10) Teorie multiple modernities (Eisenstadt)
Základní odborná literatura	<p>ALEXANDER, J. C. <i>Fin de Siecle Social Theory: Relativism, Reduction, and the Problem of Reason</i>. New York: Verso, 1995. ISBN 978-1-85984-091-7.</p> <p>BAUMAN, Z. <i>Tekutá modernita</i>. Praha: Mladá fronta, 2002. ISBN 80-204-0966-1.</p> <p>BECK, U. <i>Riziková společnost</i>. Praha: Sociologické nakladatelství, 2004. ISBN 80-86429-32-6.</p> <p>EISENSTADT, S. N. <i>Comparative Civilizations and Multiple Modernities</i>, 1, 2. Leden: Brill, 2003. ISBN 978-90-04-12993-1.</p> <p>FOUCAULT, M. <i>Dohlížet a trestat: Kniha o zrodu vězeňství</i>. Praha: Dauphin, 2000. ISBN 80-86019-96-9.</p> <p>GIDDENS, A. <i>Důsledky modernity</i>. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. ISBN 80-86429-15-6.</p> <p>KELLER, J. <i>Teorie modernizace</i>. Praha: Sociologické nakladatelství, 2007. ISBN 978-80-86429-66-3.</p> <p>MARTINELLI, A. <i>Global Modernization: Rethinking the Project of Modernity</i>. London: Sage, 2005. ISBN 978-0-7619-4799-8.</p> <p>MARTUCELLI, D. <i>Sociologie modernity: Itinerář 20. století</i>. Brno: CDK, 2008. ISBN 978-80-7325-145-1.</p> <p>PARSONS, T. <i>Společnosti: Vývojové a srovnávací hodnocení</i>. Praha: Svoboda, 1971.</p>
Doporučená odborná literatura	Součástí doporučené literatury jsou základní díla jednotlivých probíraných autorů.